

Yabancı Dil Öğretiminde Nasıl Bir Ölçme-Değerlendirmeye Gerek Vardır

Gonca Altmışdört
altmisdort_g@yahoo.com

Özet

Öğretim sürecinde temel amaç, öğrencilerin istenilen hedeflere ulaşmalarının sağlanmasıdır. Bu nedenle öğretim aşamasında, belirli aralıklarla ölçme ve değerlendirme işlemleri gerçekleştirilir. Tüm öğretim programlarında olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de ölçme-değerlendirme işleminin gerçekleşmesi ayrıntılı bir çalışmaya dayanır. Ancak dikkat edilmesi gereken en önemli nokta ölçme-değerlendirmenin nasıl olması gerektiğinin tam olarak saptanmasıdır. Bu araştırmada yabancı dil öğretiminde ölçme-değerlendirmenin önemi üzerinde durularak, “yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme-değerlendirme araçları hedeflere ulaşmada istenen nitelikleri içermekte midir? sorusuna yanıt aranmıştır. Bu kapsamda testin incelenmesine yönelik bir ölçek geliştirilerek öğretim elemanlarının fikirlerine başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Ölçme, Değerlendirme, Yabancı Dil Öğretiminde Test

What Kind of Measurement and Evaluation is Required in Foreign Language Teaching

Abstract

In the process of teaching, the basic objective is to achieve the desired goals. Therefore, measurement and evaluation process at regular intervals is performed during instruction. As in all academic programs, in foreign language teaching, measurement and evaluation process is based on a detailed study. But the most important point to consider is to define how measurement and evaluation process should be. In this study, the importance of measurement and evaluation in foreign language teaching is emphasized. And the question “Do the evaluation and measurement instruments in foreign language teaching have required features?” is answered. In this context, a scale related with testing was developed and it has been given to the the teaching staff.

Key Words: Foreign Language Teaching, Measurement, Evaluation, Testing in Foreign Language Teaching

Giriş

Öğretim programlarının tümünde genel amaç öğrenci başarısı ve gelişiminin sağlanmasıdır. Bu nedenle hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediği sürekli olarak ölçülmeli ve bir değer yargısına ulaşılmalıdır. Ölçme uygulamalarında ilk adım amaç ve kapsamın belirlenmesidir. İkinci aşama ise ölçülecek davranışın seçilmesidir. Öğrenci açısından bakıldığında öğrencilerin istenilen niteliklere sahip duruma gelip gelmediklerinin, bir başka deyişle istedik davranışların öğrenciler tarafından kazanılıp kazanılmadığının sürekli olarak test edilmesi, varsa eksikliklerinin belirlenerek bunların giderilmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi gereği vardır (Karslı, 2003: 233). Bütün bunların uygulanması için çeşitli ölçme araçlarına ihtiyaç duyulur. Ölçme araçları, öğretim hedeflerine ne kadar ulaşıldığını ölçmeyi amaçlayan ve öğretim hedeflerine dayanak olan araçlardır. Öğretim hedefleri davranış alanlarının hangisine hizmet ediyorsa, o alandaki davranışları ölçmeye yarayacak bir ölçme aracı türü seçilmeli ve hazırlanmalıdır. Ölçme araçları, konu kapsamı ve görünüş açılarından da geçerli olmalıdır. İyi bir planlama ile yapılan ölçme ve değerlendirme uygulaması, öğrenci başarısını etkili ve hatasız olarak belirlemeyi sağlar (Gözütok, 2006: 233-236).

Ölçme-değerlendirmede en yaygın olarak kullanılan araçlardan biri testlerdir. Karslı (2003: 223), ölçme-değerlendirmede testin yerini şu şekilde açıklamaktadır:

Testler, davranış örneklemelerini ölçme ve değerlendirme yoluyla, gelecekteki davranışları yordama amacını taşır. Test verileri bireylerin ya da grupların belirli koşullarda neyi, nasıl hissedeceklerini ve düşüncelerini belirlemede; nasıl davranacaklarını önceden tahmin etmede kullanılır. Testler, bu davranışların bilimsel olarak betimlenmesini, tanıtılmasını, anlaşılmasını sağlamakta ve davranışları yordama yoluyla daha iyiye yönlendirmede kullanılmaktadır.

Testin uygulanabilirliği zamana, kişiye, yöneticilere, test değerlendiricilerine göre uygun olmalıdır. Testler, öğretimi sınırlamamalı, tarafsız olmalı, zorluk derecesi ayarlanmalıdır (Lee, 2000: 114). Krashen ve Terrel, testlerin öğrencilerin öğrenme davranışlarını ve dil gelişimini geliştirmeye yönelik olması gerektiğini belirtir (1983: 42). Testler, sınıf içi etkinlikleri de destekler nitelikte olmalıdır. Sınıf içinde dil hangi amaçlar için kullanılıyorsa o amaçlara yönelik hazırlanmalıdır (Lee, 2000: 115-116). Ölçme-değerlendirme, derslerde olan etkinlikleri doğrudan içine almalıdır. Bu nedenle, ölçme-değerlendirme, ders etkinlikleri ile tamamiyle uyum sağlamak zorundadır. Bunların yanında, testin dış görünüşü, yapısı ve süresi de dikkat edilmesi gereken unsurlardandır (Snow, 1997: 192).

Öğretim sürecinin son aşaması, hedefler doğrultusunda planlanan ve uygulanan öğretim etkinliklerinin öğrenci davranışlarında oluşturduğu değişikliğin ölçülmesi ve programın yorumlanması amacıyla yapılan değerlendirmedir. Değerlendirme, öğrenci ve öğretmenin edimini ölçmek, ileriye yönelik eğitim gereksinimlerini belirlemek, ve programın varsa eksik yönlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılır (Richards, 2001: 220). Değerlendirmede, testlerin doğrudan konuyla etkili olup olmadığı, amaca ulaşip ulaşmadığı, zamanlamanın iyi olup olmadığı, öğrencilerin ilerleme sağlayıp sağlamadığı, öğrencilerin kendilerini değerlendirip değerlendirmediyine yönelik veriler elde edilir (Hedge, 2000: 354). Gözütok (2004: 40) öğrenci boyutundan değerlendirmeyi şu şekilde açıklamaktadır:

Değerlendirme öğrenci açısından, öğrenci yeteneklerini belirleme, zamanla oluşan gelişmeyi ölçme, öğrencileri başarılarına göre sıraya dizme, öğrenme güçlüklerini tanımlama, öğrenme düzeyini belirleme ve not verme gibi nedenlerle yapılmaktadır. Değerlendirme hangi amaçla yapılacak, hangi ölçme aracı kullanılacak olursa olsun bu çalışmalar dersin özel hedefleri ve davranışsal hedefleri ile tutarlılık göstermelidir (Gözütok, 2004: 40-41).

Öğrenciler tarafından kazanılan girdilerin niteliği ve niceliği, öğrenmede yaşanan zorlukların belirlenmesi ve başarının ölçülmesi için ölçme-değerlendirmeye geniş çapta yer verilmektedir. Bu yolla öğrenim sürecine yönelik eksikler belirlenir, öğrenenlerin başarı ve başarısızlıkları saptanarak bu alanla ilgili iyileştirme çalışmalarının oluşturulması sağlanır.

Yabancı Dil Öğretimi'nde ölçme araçları oldukça fazla önem taşımaktadır. Çünkü dil öğretimi çok boyutludur. Beceriler, dil yapıları, sözcük bilgisi, konu, söylem bilgisi gibi farklı alanlar ele alınmaktadır. Amaç, öğrenci başarıları hakkında etkili ve hatasız ölçmeler yapmaktır. Bunu sağlamak için hazırlanan ya da seçilen aracın geçerli ve güvenilir olması gerekmektedir. Bir ölçme aracı belirlenen öğretim hedeflerini ölçüyorsa bu aracın geçerli olduğu söylenebilir. Öğrencilerin farklı durumlarda ya da farklı kişiler tarafından yapılan sınavlarda aynı sonucu

almaları o ölçme aracının güvenilir olduğunu gösterir (Snow, 1997: 203). Yabancı dil öğretiminde değerlendirme, öğrencilerin dil ile ne yapabildiklerini ve ne yapamadıklarını kontrol etmek amacıyla yapılır. Değerlendirme, ders süreci sırasında, ders süreci sonunda yapıldığı gibi tüm sınıfa ya da sadece bir kişiye de verilebilmektedir. Değerlendirme resmi ya da resmi olmayan geniş çaplı etkinlikleri içine almaktadır. Bunlar düzenli ödevler olduğu gibi belirli dönemlerde uygulanan testler de olabilmektedir (Abbott ve Greenwood, 1985: 172).

Bu alanda yapılan çeşitli tez çalışmalarında yabancı dil öğretiminde ölçme-değerlendirmenin farklı yönleri ele alınmıştır. Bu çalışmalardan biri “Konuşma Becerisinin Test Edilmesine Yönelik Tutumlar ve Önerilen Konuşma Testleri” (2004), adlı tez çalışmasıdır. Çalışmada Gazi Üniversitesi İngilizce hazırlık okulunda konuşma becerilerine ne kadar yer verildiği araştırılmış olup konuşma sınavları ele alınmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlar, istenilen düzeyde konuşma becerisine yer verilmediğini göstermiştir. Hazırlık okulunda öğrencilerin, ağırlıklı olarak dilbilgisi, okuma becerisi ve kelime bilgisi az da olsa yazma ve dinleme becerileri ölçüldüğü belirlenmiştir. Ancak, konuşma becerilerini ölçen sınavlar bulunmamaktadır. Çalışmanın sonunda, hazırlık sınıfında konuşma becerilerine yönelik bir eksikliğin olduğu bunun giderilmesi için derste kullanılan kitaplara uygun konuşma becerisini ölçen sınavların hazırlanması ve uygulanmasının gerekli olduğu ortaya çıkmıştır.

Bilkent Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü’nde “Testlerin Sıklığının Etkisi Üzerine Deneysel Bir Çalışma” (1992) adlı yapılan tezde ise testlerin sıklık derecesine göre başarı durumuna etkisi incelenmiştir. Ön-test ve son-testlerin öğrencilere sıklıkla verilmesinin başarı üzerinde belirgin bir değişikliğe neden olmadığını göstermiştir. Ancak belirli aralıklarla yapılan testlerde öğrencilerin başarısının daha arttığı ortaya çıkmıştır.

“Öğrenci ve Öğretmenlerin, Üniversite Seviyesinde Dil Becerilerini Değerlendirmede Kullanılan Test Tekniklerine İlişkin Algılamaları” (2008) adlı çalışmada, öğrenci ve okutmanların Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde dil performansını ölçmede kullanılan Zorunlu İngilizce Dersi Sınavlarına ilişkin algılamalarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öğrenci ve okutman görüşleri dikkate alınarak bu sınavlarda çoktan seçmeli test tekniğinin yanı sıra başka hangi objektif test tekniklerinin kullanılabileceğinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Çalışmanın sonunda daha etkin sınavlar için, okutman ve öğrencilerin ortak olarak tercih ettikleri sekiz objektif test tekniğini [(1) Çoktan Seçmeli Sorular, (2) Karşılaştırma, (3) Sıraya Koyma, (4) Boşluk Doldurma, (5) Doğru-Yanlış Soruları, (6) Kısa Cevaplı Sorular, (7) Hata Düzeltme, (8) Kelime Değiştirme] Zorunlu İngilizce Dersinin sınavlarında kullanabilmelerine yönelik çalışmaların yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde hazırlanan “Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünde Sözlü Mülakatlarda İki Alternatif Değerlendirmenin Güvenirliliği”(2002) adlı tezde ise yabancı dil öğretiminde sözlü becerilerin test edilmesi ve değerlendirilmesi ele alınmıştır. Dil becerilerine yönelik sınavlarda ölçme-değerlendirme açısından en zorlayıcı olan konuşma becerisinin hazırlanması, uygulaması ve puanlandırılmasıdır. Özne testler, puanlayıcının yargısına dayalı olduğundan değerlendirmelerdeki tutarsızlık güvenirliliği azaltabilir. Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi Yabancı Dil Bölümünde uygulanan iki alternatif konuşma becerisinin değerlendirilmesinde içsel-puanlayıcı güvenirliliği araştırılmıştır. Araştırmanın sonunda ölçme-değerlendirme ile ilgili olarak iyi bir ölçek hazırlanmasının önemi ve öğretmenlerin sözlü sınavları değerlendirme ile ilgili eğitim almaları gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmanın amacı ise yukarıdaki çalışmalardan farklı olarak yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme araçlarının hedeflere ulaşma açısından istenilen nitelikte olup olmadığının saptanması ve yabancı dil uygulamalarında iyi bir ölçme aracının ölçme-değerlendirme ölçütlerinin ne kadarına sahip olduğunun belirlenmesidir.

Yöntem (Metod):

Araştırma, durumu betimlemeye yönelik ve tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmanın evreni, yabancı dil eğitimi veren bir yüksek öğretim kurumunda görevli 21 öğretim elemanını kapsamaktadır. Ölçme-değerlendirmede kullanılan en yaygın araçlardan biri testlerdir. Ancak istenilen hedeflere ulaşmada testlerin çeşitli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Yabancı dil öğretiminde ise bu durum bir kat daha fazla önemini arttırmaktadır. Çünkü yabancı dil öğrenimi dört beceri bilgisini kapsadığı gibi dilbilgisi, sözcük gibi alanları da içine alan çok boyutlu bir durumdur. Bu nedenle yabancı dil öğretiminde test bir başka öneme sahip olmaktadır. Bu açıdan yola çıkılarak yabancı dil öğretiminde kullanılan testlere yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Geliştirilen bu ölçeğin hazırlanmasında, Fred Genesee ve John Upshur'un *Classroom-Based Evaluation in Second Language Education* (1998), Arthur Hughes'un *Testing for Language Teachers* (2003), Keith Johnson'ın *An Introduction to Foreign Language Learning and Teaching* (2001), Ali Özçelik'in *Eğitim Programları ve Öğretim* (1989), Fuat Turgut'un *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metodları* (1992) adlı kitaplarından yararlanılmıştır. Elde edilen bu bilgiler ışığında Ölçme-Değerlendirme sürecinde testte bulunması gereken genel özellikler ve Yabancı Dil Öğretimi'nde dört beceriye yönelik ölçme-değerlendirme ölçütleri ortaya konmuş; ölçekte yer alan maddeler geliştirilerek ön uygulama yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında faktör analizi ile değerlendirilerek yetersiz bulunan maddeler çıkartılarak ölçeğin yeniden düzenlenmesi yapılmıştır. İngilizce öğretim elemanlarına verilen ölçeğin istatistiksel yolla yapılan güvenilirlik hesaplamaları Ek (1)'de ayrıntılı bir şekilde sunulmaktadır.

Yukarıda sözü edilen ölçeğin geliştirilmesinde araştırmacı tarafından aşağıda belirtilen işlem basamakları uygulanmıştır:

- Öncelikle, ölçme-değerlendirmede test ile ilgili olarak bu konu alanlarına ilişkin çeşitli kaynaklardan yararlanılarak, bu alanlara yönelik ölçek cümleleri yazılıp listelenmiştir.
- Yazılan ölçek cümlelerinin kapsam geçerliliğini sağlayabilmek için, bu konu alanında uzman kişilerin, ölçme-değerlendirme uzmanların ve istatistikçilerin değerlendirmeleri alınmıştır.
 - Uzmanların görüşleri dikkate alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
 - Elde edilen tümceler likert tipi ölçek biçiminde düzenlenmiştir.
 - Deneme uygulaması sonucunda, ölçek puanları dağılımı incelenmiş, ölçekte yer alan maddelerden bazıları değiştirilmiş, bazıları çıkarılmış ve kullanılacak maddelere karar verilmiştir.
- Faktörlerin ve ölçeğin güvenilirliğinin hesaplanmasında Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır.
- Hazırlanan tutum ölçek İngilizce öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Bu tutum ölçeklerde 4'lü Likert tipi ölçek hazırlanmış olup; "Yetersiz"; "Kısmen Yetersiz"; "Kısmen Yeterli"; "Yeterli" şeklinde derecelendirme yapılmıştır. 5'li likert ölçek kullanılmamasının

nedeni ise “Kararsız” maddesine yer verilmek istenmeyişidir. “Kararsız” maddesi olması durumunda ölçeğin ayırt edicilik özelliğinin azalacağı değerlendirilmiştir.

Not Ortalamaları: “yetersiz = 0-1”, “kısmen yetersiz = 1-2”, “kısmen yeterli = 2-3”, “yeterli = 3-4” arası olarak ele alınmaktadır.

Maddelere verilen yanıtların ortalamalarından elde edilen sonuçlar, öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirmede test ile ilgili tutumlarını ortaya koymakta ve testlerin yeterli ve yetersiz yönleri belirlenmektedir.

Ölçme-değerlendirme ile ilgili olarak “Ölçme-Değerlendirmede Test” başlığı altında testin incelenmesine yönelik oluşturulan bu ölçeğin birinci bölümünde “Testin Amacı” ile ilgili maddelere yer verilmiştir. İkinci bölümde ise “Testin Genel Olarak Değerlendirilmesi” başlığı altında “Test Planlaması”, “Test Düzeni”, “Yanıtlayan için Yönerge”, “Test İçeriği”, “Uygulanabilirlik”, “Testin Uygulanacağı Ortam”, “Test Sonucu” ile ilgili maddeler yer almaktadır. Testin üçüncü bölümünde ise “Yabancı Dil Öğretimi’nde Dört Beceriye Dayanan Testin Ayrıntılı Olarak Değerlendirilmesi”ne yönelik maddelere yer verilmiştir.

Bulgular

Ölçme-Değerlendirmede Test Ölçeğine İlişkin elde edilen verilerin analizi aşağıda sunulmaktadır.

Testin İncelenmesi:

I. Testin Amacı:

Öğretim elemanlarının “*testin amacı*” ile ilgili görüşleri Tablo (1)’de özetlenmektedir.

Tablo 1: Testin Amacı

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Öğrencilerde oluşması istenen davranış değişikliklerini ölçmeli	21	2,66	K. Yeterli
Öğrencilerin dersin hedeflerini gerçekleştirmede ne kadar başarılı olduğunu ölçebilmeli	21	2,90	K. Yeterli
Öğrencilerin neleri bilip neleri bilmediklerini ayırt edebilmeli	21	2,85	K. Yeterli
Ders konusu ve etkinliklerle testte istenilenler birebir örtüşmeli	21	3,00	Yeterli

Tablo (1)’de görüldüğü gibi, “*ders konusu ve etkinliklerle testte istenilenler birebir örtüşmeli*” maddesi 3,00 ortalama ile yeterli görünen en fazla ortalamaya sahip maddedir. “*Öğrencilerde oluşması istenen davranış değişikliklerini ölçmeli*” maddesi ise 2,66 ortalama ile en düşük puana sahiptir.

II. Testin Genel Olarak Değerlendirilmesi

Öğretim elemanlarının “*testin genel olarak değerlendirilmesi*” ile ilgili görüşleri aşağıda yer verilen tablolarda özetlenmektedir.

Tablo 2: Test Planlaması

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Sınavın amacı belirlenmeli	21	3,19	Yeterli
Sınavda ölçülmesi istenilen davranışlar belirlenmeli	21	3,19	Yeterli
Sınavın içereceği konular belirlenmeli	21	3,52	Yeterli
Sınav için belirtke tablosu hazırlanmalı	21	3,47	Yeterli
Sınav tarihi ayarlanmalı	21	3,85	Yeterli
Sınav süresi tespit edilmeli	21	3,90	Yeterli
Puanlama belirlenmeli	21	3,85	Yeterli
Madde çeşitleri oluşturulmalı	21	3,66	Yeterli
Madde sayısı belirlenmeli	21	3,80	Yeterli
Sınavın ortalama gücü ve madde güçlüklerinin dağılımı saptanmalı	21	3,33	Yeterli
Madde yazma ve seçme işlemi gerçekleştirilmeli	21	3,52	Yeterli
Soruların hazırlanmasında bulunmayan bir öğretmen tarafından ön uygulama yapılmalı	21	2,66	K.Yeterli
Test düzeni ve çoğaltma sağlanmalı	21	3,80	Yeterli
Sınavı uygulama yöntemi belirlenmeli	21	3,71	Yeterli
Sınav sonuçlarını nasıl kullanılacağı saptanmalı	21	3,52	Yeterli
Testteki sorular daha önce kullanılmamış olmalı	21	3,52	Yeterli

Tablo (2)'de “*test planlaması*” başlığı altında verilen bölümünde “*sınav süresi tespit edilmeli*” maddesi 3,90 ortalama ile en yüksek değere sahip olup öğretim elemanları sınav süresi tespitini yeterli görmektedir. “*Soruların hazırlanmasında bulunmayan bir öğretmen tarafından ön uygulama yapılmalı*” maddesi 2,66 ortalama ile en düşük değere sahip olup öğretim elemanları “*testin ön uygulaması*”nın kısmen yeterli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 3: Testin Görünüşü

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Giriş sayfasında kimlik bilgileri için yer ayrılmalı	21	3,95	Yeterli
Giriş sayfasında tarih verilmeli	21	3,95	Yeterli
Test okunaklı olmalı	21	3,71	Yeterli
Bölümler açıkça belli olmalı	21	3,71	Yeterli
Her bölümle ilgili puanlama kolayca görülebilmeli	21	3,71	Yeterli
Sayfa numarası olmalı	21	3,85	Yeterli
Bölüm sonu ile ilgili bilgi verilmeli	21	2,80	K. Yeterli
Testin sona erdiği belirtilmeli	21	3,28	Yeterli

Tablo (3)'de yer verilen “*testin görünüşü*” bölümünde, 3,95 ortalama ile “*giriş sayfasında kimlik bilgileri için yer ayrılmalı*” maddesi ile “*giriş sayfasında tarih verilmeli*” maddesi öğretim elemanları tarafından bölüm içinde en yüksek ortalamaya sahip olup yeterli görülmektedir. “*Bölüm sonu ile ilgili bilgi verilmeli*” maddesi 2,80 ortalama ile öğretim elemanları tarafından kısmen yeterli görülmektedir.

Tablo 4: Yanıtlayıcı İçin Yönerge

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Giriş sayfasında sınavın geneli ile ilgili ayrıntılı bir açıklama verilmeli	21	3,80	Yeterli
Giriş sayfasında sınav süresi ile ilgili bilgi verilmeli	21	3,85	Yeterli
Giriş sayfasında sınavın içeriği hakkında bilgi verilmeli (ünite, konu)	21	2,90	K.Yeterli
Testte kaç bölüm oluşu ve her bölüm için verilen puan belirtilmeli	21	3,38	Yeterli
Her bölümle ilgili yeterli yönerge olmalı	21	3,47	Yeterli
Testteki madde sayısı ile ilgili bilgi verilmeli	21	3,71	Yeterli
Her sorunun puan değeri belirtilmeli	21	3,76	Yeterli
Testin amacı açıklanmalı	21	2,57	K.Yeterli
Testteki soruların nasıl yanıtlanacağı açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmeli	21	3,52	Yeterli
Yanıtların nasıl işaretleneceği konusunda bilgi verilmeli	21	3,57	Yeterli
Yanıtlayanın doğru yanıtta emin olmadığı maddelerde nasıl davranacağı açıklanmalı	21	3,09	Yeterli
Test araç ve gereçlerin kullanılması hakkında bilgi verilmeli	21	3,42	Yeterli
Yanıtlama süresince öğrencilerin soru sormamaları gerektiği bildirilmeli	21	3,28	Yeterli
Soruların yanıtlanmasına yönelik örnek verilmeli	21	2,28	K.Yeterli
Sorular öğretmen ve öğrenciler tarafından anlaşılır olmalı	21	3,52	Yeterli

Tablo (4)'de “*yanıtlayıcı için yönerge*” başlıklı bölümünde, “*giriş sayfasında sınavın geneli ile ilgili ayrıntılı bir açıklama verilmeli*” maddesi 3,80 ortalama ile öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “*Soruların yanıtlanmasına yönelik örnek verilmeli*” maddesi 2,28 ortalama ile öğretim elemanları tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

Tablo 5: Test İçeriği

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Belirsiz sorulara yer verilmemeli	21	3,33	Yeterli
Yetenekleri doğru ölçmeli	21	2,90	Yeterli
Öğretimin hedeflerine uygun ve paralel olmalı	21	3,09	Yeterli

Bir başka soruda ya da bölümde ipucu bulunmamalı	21	3,28	Yeterli
Çeşitli soru tekniklerine yer verilmeli	21	3,19	Yeterli
Şans unsuruna yer verilmemeli	21	3,38	Yeterli
Zayıf ve güçlü öğrencileri ayırt etmeli	21	3,23	Yeterli

“Test içeriği” bölümünde “şans unsuruna yer verilmemeli” maddesi 3,38 ortalama ile kısmen yeterli görülen en fazla ortalamaya sahip maddedir.

Tablo 6: Uygulanabilirlik

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Uygulanabilir olmalı	21	3,71	Yeterli
Ekonomik olmalı	21	3,61	Yeterli
Süre yeterli olmalı	21	3,80	Yeterli
Değerlendirme kolay olmalı	21	3,80	Yeterli
Değerlendirme nesnel olmalı	21	3,61	Yeterli

Tablo (6)’da “uygulanabilirlik” başlığı altında yer alan bölümde, “süre yeterli olmalı” ve “değerlendirme kolay olmalı” maddeleri 3,80 ortalama ile en yüksek değere sahip olan maddeler olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “Ekonomik olmalı” ve “değerlendirme nesnel olmalı” maddeleri 3,61 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip maddeler olup öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür.

Tablo 7: Testin Uygulanacağı Ortam

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Testin uygulanacağı alan sınava uygun olmalı	21	3,57	Yeterli
Kopya olayına olanak verilmemeli	21	3,23	Yeterli
Sessizlik sağlanmalı	21	3,61	Yeterli
Akustik olmalı	21	2,85	K.Yeterli
Rahat olmalı	21	3,19	Yeterli

Tablo (7)’de “testin uygulanacağı ortam” başlığı altında yer alan bölümde, “sessizlik sağlanmalı” maddesi 3,61 ortalama ile en yüksek değere sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “Akustik olmalı” maddesi 2,85 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

Test Sonuç

“Test Sonuç” bölümünde “geçerlik”, “güvenirlilik”, “değerlendirme” alt başlıkları altında öğretim elemanlarının görüşleri özetlenmektedir.

Tablo 8: Geçerlik

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Ne ölçülmek isteniyorsa o ölçülmeli	21	3,23	Yeterli

Öğretilmeyen ya da öğrenilmeyen konular test edilmemeli	21	3,52	Yeterli
Öğrenciler test şekline ve test tekniklerine alışkın olmalı	21	3,80	Yeterli
Test edilen konuyla ilgili olarak derste ayrılan süre ile o konunun testteki ağırlığı birebir örtüşmeli	21	3,38	Yeterli
Metinler ve görevler derste işlenenlerle benzerlik göstermeli	21	3,47	Yeterli

Tablo (8)'de yer alan "geçerlik" bölümünde "öğrenciler test şekline ve test tekniklerine alışkın olmalı" maddesi 3,80 ortalama ile en yüksek değere sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. "Ne ölçülmek isteniyorsa o ölçülmeli" maddesi 3,23 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür.

Tablo 9: Güvenirlilik

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Test güvenilir olmalı	21	3,38	Yeterli
Puanlayıcı güvenirliliği olmalı	21	3,52	Yeterli
Güvenirliliği sağlamak için soru sayısı yeterli düzeyde artırılmalı	21	3,28	Yeterli
Testler yeterli uzunlukta olmalı	21	3,47	Yeterli
Yanıtların çeşitlenebileceği sorular olmamalı	21	3,38	Yeterli
Öğrencilere çok fazla özgürlük verilmemeli	21	3,33	Yeterli
Hata yapma oranını arttıracığından uzun yanıt gerektiren sorular sorulmamalı	21	3,33	Yeterli

Tablo (9)'da yer verilen "güvenirlilik" bölümünde, "puanlayıcı güvenirliliği olmalı" maddesi 3,52 ortalama ile en yüksek değere sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. "Güvenirliliği sağlamak için soru sayısı yeterli düzeyde artırılmalı" maddesi 3,28 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür.

Tablo 10: Değerlendirme

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Puanlama tutarlı olmalı	21	3,80	Yeterli
Nesnel puanlama sağlanmalı.	21	3,61	Yeterli
Ayrıntılı puanlama ve yanıt anahtarı hazırlanmalı	21	3,71	Yeterli
Nesnel yönden zayıf olan sınavlar mümkünse bir başka kişi tarafından puanlanmalı	21	3,19	Yeterli
Puanlaması kolay olmalı	21	3,66	Yeterli
Madde analizi yapılmalı	21	3,80	Yeterli
Standart sapma bulunmalı	21	3,76	Yeterli
Aritmetik ortalama, ortanca, dizi genişliği bulunmalı	21	3,85	Yeterli

Tablo (10)'da yer verilen “değerlendirme” bölümünde, “puanlama tutarlı olmalı” maddesi ile “madde analizi yapılmalı” maddesi 3,80 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “Nesnel yönden zayıf olan sınavlar mümkünse bir başka kişi tarafından puanlanmalı” maddesi 3,19 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür.

III. Yabancı Dil Öğretiminde Dört Beceriye Dayanan Testin Ayrıntılı Olarak Değerlendirilmesi

Yabancı dil öğretiminde “okuma, yazma, dinleme, konuşma ve dil bilgisi-sözcük testleri” ile ilgili öğretim elemanlarının görüşleri aşağıdaki tablolarda özetlenmektedir.

Tablo 11: Okuma Becerisine Yönelik Test

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Metinler iyi seçilmeli	21	3,57	Yeterli
Uzunluk uygun olmalı	21	3,71	Yeterli
İşlenen konuya uygun öğrencinin tanışık olduğu metin tipleri yer almalı	21	3,66	Yeterli
Paragraflar işlenen konulara benzer konuları içermeli	21	3,66	Yeterli
Öznel sorulara fazla yer verilmemeli	21	3,61	Yeterli
Genel bilgi ile yanıtlanacak sorulardan kaçınılmalı	21	3,28	Yeterli
Her bir soru diğerinden bağımsız olmalı	21	3,57	Yeterli
Okuma testlerinde dil bilgisi, yazım hatası, noktalama işaretlerinden not kırılmamalı	21	3,52	Yeterli
Metinler anlaşılır ve okunabilir olmalı	21	3,85	Yeterli
Sorular, okuma becerisi ve okuma alt becerileri kapsamalı	21	3,42	Yeterli
Derste yapılan çoktan seçmeli, boşluk doldurma, kısa yanıt, tek yanıt gibi soru tekniklerinden yararlanılmalı	21	3,33	Yeterli
Sorular parçadaki gelişme sırasına göre sorulmalı	21	3,33	Yeterli
Sorular basitten zora doğru verilmeli	21	2,76	K. Yeterli
Gerekli görüldüğünde paragraf numaraları ve satır numaraları yazılmalı	21	3,23	Yeterli
Soru tiplerinin derste geçtiği oranda dağılımı sağlanmalı	21	3,38	Yeterli

Tablo (11)'de “okuma” becerisini ölçen testlerle ilgili öğretim elemanlarının görüşlerinin yer aldığı bölümde, “uzunluk uygun olmalı” maddesi 3,71 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “Sorular basitten zora doğru verilmeli” maddesi 2,76 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür.

Tablo 12: Yazma Becerisine Yönelik Test

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Yönerge verilmeli	21	3,71	Yeterli
Konu anlaşılır bir şekilde açıklanmalı	21	3,66	Yeterli

Yazma türü belirtilmeli	21	3,57	Yeterli
İstenen tür ve tekniğe yabancı olunmamalı	21	3,52	Yeterli
Sorulan soru ile ilgili artalan bilgisine sahip olunmalı	21	3,61	Yeterli
Metin uzunluğu açıklanmalı	21	3,80	Yeterli
Üzerinde değinilmesi istenen noktalar vurgulanmalı	21	3,52	Yeterli
Yazılacak konunun içeriği sınırlandırılmalı	21	3,57	Yeterli
Soru bir ya da bir kaç seçenekli olmalı	21	3,14	Yeterli
Güvenilir ve geçerli bir puanlama olmalı	21	3,28	Yeterli
Puanlayıcılar en az iki kişi olmalı	21	2,71	K. Yeterli
Puanlama Tüm (holistic) ya da Ayrıntılı (analytic) olmalı	21	3,23	Yeterli
Ayrıntılı Puanlamada Dil bilgisi, Sözcük, Noktalama, Akıcılık, Şekil gibi bölümlere bakılmalı	21	3,42	Yeterli
Puanlama cetveli verilmeli	21	3,47	Yeterli

Tablo (13)'de "yazma" becerisini ölçen testlerle ilgili öğretim elemanlarının görüşlerinin yer aldığı bölümde, "metin uzunluğu açıklanmalı" maddesi 3,80 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. "Puanlayıcılar en az iki kişi olmalı" maddesi 2,71 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

Tablo 14: Dinleme Becerisine Yönelik Test

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Sorunun içeriği açıklanmalı	21	2,95	K. Yeterli
Sınav başlamadan önce öğrencilerin soruları incelemesi için zaman verilmeli	21	2,80	K. Yeterli
Öğrenci soruyu takip edebilmeli	21	3,14	Yeterli
Sorular çok uzun olmamalı	21	3,19	Yeterli
Soru sıklığı ayarlanmalı	21	3,14	Yeterli
Derste yapılan çoktan seçmeli, kısa yanıt, boşluk doldurma, bilgi aktarımı, not alma, yazma gibi çeşitli tekniklerden yararlanılmalı	21	2,90	K. Yeterli
Derste yapılan metinler, tanımlama, tartışma, bilgi, anlatım, karşılıklı konuşma gibi türde olmalı	21	2,90	K. Yeterli
Konuşucu anlaşılır olmalı	21	3,23	Yeterli
Konuşucunun hızı uygun olmalı	21	3,14	Yeterli
Şive ve aksana dikkat edilmeli	21	3,14	Yeterli
İki ya da daha fazla konuşmacı olduğunda her konuşmacı ayırt edilebilmeli	21	3,09	Yeterli
Dil bilgisi ve heceleme hatalarından not kırılmamalı	21	3,00	Yeterli
Dinlemeyi sağlayacak araçlarda sorun bulunmamalı	21	3,23	Yeterli
Sınav bitince kontrol için zaman verilmeli	21	2,57	K. Yeterli

Tablo (14)'de "dinleme" becerisini ölçen testlerle ilgili öğretim elemanlarının görüşlerinin yer aldığı bölümde, "dinlemeyi sağlayacak araçlarda bir sorun bulunmamalı"

maddesi 3,23 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “*Sınav bitince kontrol için zaman verilmeli*” maddesi 2,57 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

Tablo 15: Konuşma Becerisine Yönelik Test

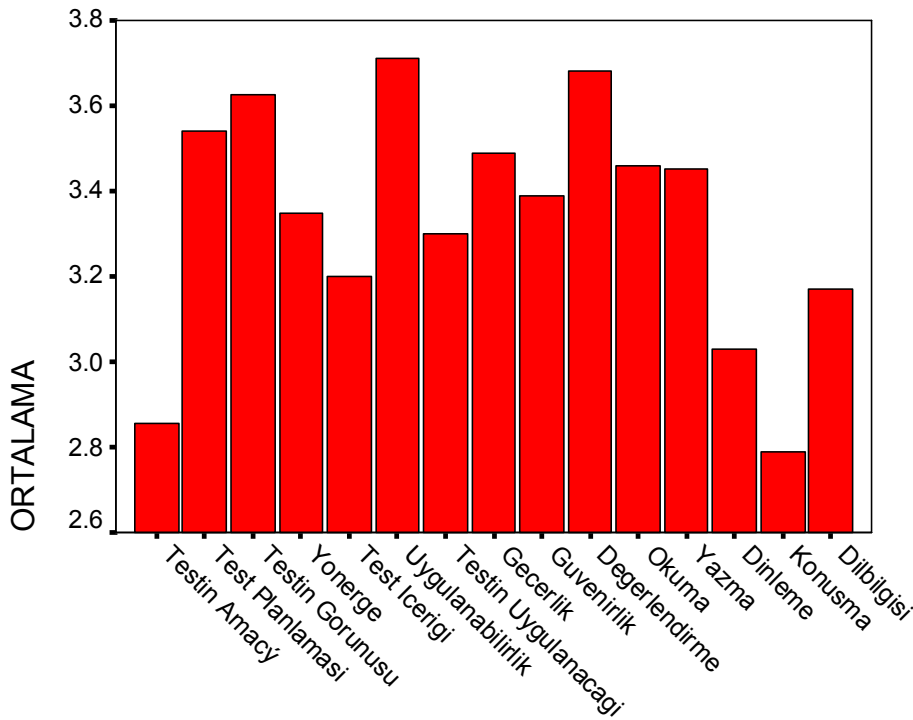
Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Öğrencilere ön hazırlık için süre verilmeli	21	3,09	Yeterli
Öğrenci kendini rahat hissetmeli	21	2,95	K. Yeterli
Bilgi, iletişim, yönetim gibi beceriler test edilmeli	21	2,90	K. Yeterli
Öğrencilerin artalan bilgisi değerlendirilmemeli	21	2,90	K. Yeterli
Sunu, tartışma, karşılıklı konuşma, görüşme, anlatım gibi tekniklerden yararlanılmalı	21	2,85	K. Yeterli
Yeti, aksan, dil bilgisi, sözcük, akıcılık, anlama, iletişim gibi özellikler incelenmeli	21	2,95	K. Yeterli
Güvenilir ve geçerli bir puanlama olmalı	21	2,80	K. Yeterli
Mümkünse iki farklı puanlayıcı olmalı	21	2,19	K. Yeterli
Puanlama cetveli oluşturulmalı	21	2,57	K. Yeterli
Konuşma esnasında not tutulmamalı veya not verilmemeli	21	2,61	K. Yeterli

Tablo (15)'de “*konuşma*” becerisini ölçen testlerle ilgili öğretim elemanlarının görüşlerine yer verilen bölümde, “*öğrencilere ön hazırlık için süre verilmeli*” maddesi 3,09 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “*Mümkünse iki farklı puanlayıcı olmalı*” maddesi 2,19 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

Tablo 16: Dil Bilgisi ve Sözcük Testi

Maddeler	N	Ortalama	Yorum
Derste öğretilmiş konuları öğrenmeden de yanıtlanabilecek nitelikte olmamalı	21	3,42	Yeterli
Derste işlenecek konuların tümünü içine almalı	21	3,52	Yeterli
Derslerde daha önce yapılan boşluk doldurma, çoktan seçmeli, tamamlama gibi çeşitli teknikler kullanılmalı	21	3,38	Yeterli
Derslerde daha önce yapılan sözcük testi, eş anlamlı, zıt anlamlı, tanımlama, paragraftan uygun sözcüğü bulma gibi çeşitli soru tiplerini içermeli	21	3,47	Yeterli
Sözcükleri test etmede resimlerden yararlanılmalı	21	2,33	K. Yeterli
Söylemsel düzeyde test edilmeli	21	2,80	K. Yeterli
Sözcükler birlikte kullanıldıkları diğer sözcüklerle öğretilmeli	21	3,23	Yeterli
Sözcükler o sözcükleri anlamca çağrıştıran sözcüklerle öğretilmeli	21	3,19	Yeterli

Tablo (16)'da “*Dil Bilgisi ve Sözcük Testi*” becerisini ölçen testlerle ilgili öğretim elemanlarının görüşlerine yer verilen bölümde, “*derste işlenecek konuların tümünü içine almalı*” maddesi 3,52 ortalama ile en yüksek ortalamaya sahip madde olup öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür. “*Sözcükleri test etmede resimlerden yararlanılmalı*” maddesi 2,33 ortalama ile bu bölümde diğer maddelere göre daha düşük ortalamaya sahip madde olup öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür.

BÖLÜMLER

Ölçek: “yetersiz = 0-1”, “kısmen yetersiz = 1-2”, “kısmen yeterli = 2-3”, “yeterli = 3-4”

Grafik 1: Ölçme-Değerlendirmede Test Ölçeği” ile ilgili Ortalamalar

Ölçme-değerlendirmede testin incelenmesine yönelik hazırlanan ölçekten elde edilen veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının 4’lü likert ölçeğine göre maddelere verdikleri yanıtların ortalamalarından Grafik (1)’de belirtilen sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğretim elemanları testin uygulanabilirliği, değerlendirme, testin görünüşünü oldukça yeterli bulmuşlardır. Testin planlanması, testin geçerliği de yeterli görülmüştür. Öğretim elemanları testte yer alan yönerge, testin uygulanacağı ortam, testin içeriği ve testin güvenilirliğine ait ortalamaları diğerlerine göre biraz daha düşük olsa da yine yeterli bulmuşlardır. Testin amacı ile ilgili bölüm ise öğretim elemanları tarafından kısmen yeterli görülmüştür. Dil becerileri ve dil bilgisi ile ilgili testin incelenmesine yönelik verilen ölçekten elde edilen

sonuçlarda ise “okuma” ve “yazma” sınavları oldukça yeterli bulunmuştur. “Dil bilgisi” ve “dinleme” sınavları ise daha az bir ortalama ile yine yeterli bulunmuştur. Ancak öğretim elemanları “konuşma”nın değerlendirilmesi ile ilgili maddelere “kısmen yeterli” olarak yanıt vermişlerdir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, yabancı dil öğretiminde ölçme araçlarını değerlendirmeye yönelik bir ölçek hazırlanarak öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri alınmıştır. Bu ölçekte ilk bölümde testin amacına, ikinci bölümde testin genel olarak değerlendirilmesine, üçüncü bölümde ise yabancı dil öğretiminde dört beceriye dayanan testin ayrıntılı olarak değerlendirilmesine yönelik sorular yer almıştır. Bu ölçekten elde edilen bulgulara göre, öğretim elemanları derste işlenen konularla testin içeriğinin birebir uygun olduğunu belirtmişlerdir. Testlerde, öğrencilerde oluşması istenen davranış değişikliklerinin kısmen ölçüldüğü değerlendirilmektedir. Öğretim elemanları, testin planlanması ile ilgili olarak her ayrıntının yeterli derecede yerine getirildiğini düşünmektedirler. Testin görünüşü ile ilgili tüm ayrıntılar öğretim elemanları tarafından yeterli bulunmuştur. Testlerde, “yanıtlayan için yönerge”nin yeterli olduğu ancak “soruların yanıtlanmasıyla ilgili örnek verilmesi”nin kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde “testin amacının açıklanması” da öğretim elemanları tarafından kısmen yeterli görülmüştür. Testin uygulanabilirliği, uygulanacağı ortam, geçerlik, güvenilirlik ve değerlendirme unsurları öğretim elemanları tarafından yeterli görülmüştür.

Test, dört temel dil becerisi açısından incelendiğinde okuma becerisinin ölçülmesinde tüm unsurların yeterli derecede uygulandığı belirlenmiştir. Ancak soruların basitten zora doğru ya da grup başlıkları altında tam anlamıyla sıralanmadığı tespit edilmiştir. Yazma becerisinin ölçülmesi ile ilgili olarak, öğretim elemanları ölçekte yer alan tüm unsurları uygun görmekte olup, metin tipi sınavların iki kişi tarafından puanlanmadığını belirtmişlerdir. Laboratuvarlarda dinleme becerisine yönelik uygulanan testlerde sorulan soruların yeterli uzunlukta olduğu, soru sıklığının normal olduğu, dinlemeyi sağlayacak teknik araçların yeterince iyi olduğu ve dinlenen metnin oldukça anlaşılır olduğu belirlenmiştir. Konuşma becerisi ile ilgili olarak genel anlamda bir sorun yaşandığı görülmektedir. Öğretim elemanları konuşma becerisinin ölçülmesinde ölçekte yer alan tüm unsurların kısmen yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Dil bilgisi ve sözcük testinde ise genellikle başarılı bir ölçme yapıldığı ancak sözcükleri test etmede resimlere, söylemsel düzeyde de teste yer verilmediği ortaya çıkmıştır.

Testin incelenmesine yönelik öğretim elemanlarına verilen ölçekten elde edilen bulgulardan, yukarıda da ayrıntılarıyla belirtildiği gibi testin genel olarak iyi hazırlandığı ve uygulamanın da başarılı olduğu görülmüştür. Ancak uygulanan yabancı dil programına göre ölçme-değerlendirme unsurları incelendiğinde, ölçme araçlarında geliştirilmesi gereken bazı noktaların olduğu değerlendirilmektedir.

Araştırmanın sonucunda, yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme araçlarının ölçme-değerlendirme açısından gereken niteliklerin ne kadarını içerdiğini tespit etmeye yönelik bir yol geliştirilmiş olup hedeflere ulaşmada tam bir başarının sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesi için en yaygın ölçme araçlarından testte bulunması gereken belli başlı özellikler saptanmıştır. Çalışmada, yabancı dil öğretiminde ölçme-değerlendirmede kullanılan testin ilkeleri sıralanmış

olup, yabancı dil uygulamalarında bu ilkelerin hangilerinin uygulandığı tespit edilmiştir. Yabancı dil öğretiminde, öğrencilerin gereksinimlerine ve dil becerilerine yönelik bir ölçme-değerlendirme aracı geliştirildiğinde, hedeflenen başarının ölçülmesi için sağlam bir adım atılmış olmaktadır. Ancak sadece gereksinim ve dil becerilerinin saptanması yeterli değildir; bunların yanı sıra bir ölçme aracının dış görünüşünden, içeriğinin her bir ayrıntısına kadar tüm unsurlarının belirli ölçütlere uyması gerekmektedir. Bu çalışmada oluşturulan ölçeğin bu konuda yol gösterici olacağı değerlendirilmektedir. Bu ölçek ya da buna benzer ölçeklerle elde edilecek bulgularla bir yabancı dil öğretiminde kullanılan testin olumlu ve olumsuz yönlerinin farkına varılması sağlanacak ve gerçekçi bir yol çizilecektir. Başarının saptanmasında ilk yolun ölçme-değerlendirme olduğu gerçeğinden yola çıkılırsa, bu konunun ne kadar önem arz ettiği bir kez daha anlaşılmaktadır. Bu nedenle yabancı dil programlarında, ölçme-değerlendirme sisteminde gereksinimleri karşılayacak şekilde hedeflerle bağlantılı bir sınav sisteminin oluşturulması zorunluluğu bulunmaktadır. Yabancı Dil Programı'nda görev alan öğretmenlerin de mutlaka ölçme-değerlendirme ile ilgili olarak özel bir eğitim almaları gerekmektedir. Sınavlarda, programda yer alan içerik, sözcük ve dil bilgisinin yanı sıra dil becerileri de bütünlük bir şekilde ele alınmalıdır. Temel dil becerilerinden hangileri ön plana çıkıyorsa ağırlıklı olarak bu becerileri kapsayan ölçme araçları geliştirilmeli; içerik olarak hedeflere yönelik değerlendirmeler yapılmalıdır. İyi bir ölçme aracı ile öğretimin başarısı, hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı, amacın ne kadarının gerçekleştirildiği somut olarak değerlendirileceğinden her öğretim programında olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de bu alan üzerinde oldukça ayrıntılı bir çalışmanın olması gerekliliği hiçbir zaman unutulmamalıdır.

Kaynakça

- Abbott, G., J. Greenwood, (1985). **The Teaching of English as an International Language**, Collins: Glasgow and London.
- Cesur, K., (2008). **“Öğrenci ve Öğretmenlerin, Üniversite Seviyesinde Dil Becerilerini Değerlendirmede Kullanılan Test Tekniklerine İlişkin Algılamaları”**, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngilizce Öğretmenliği Bölümü, Yayınlanmamış Tez.
- Genesee, F., J.A. Upshur, (1998). **Classroom-Based Evaluation in Second Language Education**, Cambridge University Press.
- Gözütok, D., (2006). **Öğretim İlke ve Yöntemleri**, Ankara: Ekinoks Eğitim Hiz.
- Güllüoğlu, Ö., (2004). **“Attitudes Towards Testing Speaking at Gazi University Preparatory School of English and Suggested Speaking Tests”**, M.A. Thesis
- Hedge, T., (2000). **Teaching and Learning in the Language Classroom**, Oxford University Press.
- Hughes, A., (2003). **Testing for Language Teachers**, Cambridge University Press.
- Johnson, K., (2001). **An Introduction to Foreign Language Learning and Teaching**, Pearson Education, Harlow.
- Karşlı, E.S., (2002). **“Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünde Sözlü Mülakatlarda İki Alternatif Değerlendirmenin Güvenirliliği”**, Yayınlanmamış Tez, Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Karşlı, M.D., (2003). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş (Alternatif Yaklaşım)**, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Krashen S. D., T. Teller, (1983). **The Natural Approach**, Oxford: Pergamon Press.
- Lee, J. F., (2000). **Tasks and Communicating in Language Classrooms, Indiana University: The Mc Graw-Hill Companies, USA.**
- Özçelik, A.D. (1989). **Eğitim Programları ve Öğretim**, ÖSYM Yayınları.
- Richards, R. J., (2001). **Curriculum Development in Language Teaching**, Cambridge Language Education, Cambridge University Press.
- Snow, M. A., D. M. Brington, (1997). **The Content-Based Classroom: Perspectives on Integrating Language and Content**, Longman.
- Tarhan, M., (1992) “**An Experimental Study on the Effects of Frequent Testing**”, Bilkent Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü, Yayımlanmamış Tez.
- Turgut, N. F., (1992). **Eğitimde Ölçme Değerlendirme Metodları**, Ankara: Saydam Matbaacılık.

EK 1 Ölçme-Değerlendirmede Testin İncelenmesine Yönelik Hazırlanan Ölçeğin Güvenirlik Sonuçları

I. Testin İncelenmesi

1. Testin Amacı Bölümüne İlişkin İstatistiksel Sonuçlar

Tablo 1: Testin Amacı Bölümüne İlişkin İstatistiksel Sonuçlar

Ölçek Alt Grupları	Ortalama	Min.	Maks.	Varyans	Madde Sayısı	Cronbach Alpha
Testin Amacı	2,85	2,66	3,00	0,019	4	0,94

Ölçeğin "Testin Amacı" bölümüne ilişkin yapılan güvenilirlik analizlerinde güvenilirlik katsayıları (Cronbach Alpha katsayısı) 0,70'ın üzerinde olduğu; bu da ölçeğin güvenilirliği konusunda yeterli düzeye sahip olduğunu göstermektedir.

2. Testin Genel Olarak Değerlendirilmesi Bölümü İstatistiksel Sonuçları

Tablo 2: Testin Genel Olarak Değerlendirilmesi Bölümü İstatistiksel Sonuçları

Ölçek Alt Grupları	Ortalama	Min.	Maks.	Varyans	Madde Sayısı	Cronbach Alpha
Test Planlaması	3,53	2,66	3,90	0,10	16	0,94
Testin Görünüşü	3,62	2,80	3,95	0,15	15	0,80
Yönerge	3,34	2,28	3,85	0,20	15	0,87
Test İçeriği	3,20	2,90	3,38	0,02	7	0,90
Uygulanabilirlik	3,71	3,61	3,80	0,00	5	0,82
Test Uygulama Ortamı	3,29	2,85	3,61	0,09	5	0,83

Ölçeğin "Testin Genel Olarak Değerlendirilmesi" bölümüne ilişkin yapılan analizlerde güvenilirlik katsayıları (Cronbach Alpha katsayısı) 0,70'ın üzerinde olduğu; bu da ölçeğin güvenilirliği konusunda yeterli düzeye sahip olduğunu göstermektedir.

3. Test Sonuç Bölümüne İlişkin İstatistiksel Sonuçlar

Tablo 3: Test Sonuç Bölümüne İlişkin İstatistiksel Sonuçlar

Ölçek Alt Grupları	Ortalama	Min.	Varyans	Madde Sayısı	Cronbach
Geçerlik	3,48	3,23	0,04	5	0,85
Güvenirlik	3,38	3,28	0,00	7	0,91
Değerlendirme	3,67	3,19	0,04	8	0,85

Öğretim elemanlarına testin incelenmesine yönelik verilen ölçeğin “Test Sonuç” bölümüne ilişkin yapılan güvenilirlik analizlerinde güvenilirlik katsayıları (Cronbach Alpha katsayısı) 0,70’ın üzerinde olduğu görülmektedir. Bu da ölçeğin güvenilirliği konusunda yeterli düzeye sahip olduğunu göstermektedir.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME’de TEST ÖLÇEĞİ

TESTİN İNCELENMESİ

I. TESTİN AMACI

Tablo 1: Testin Amacı

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Öğrencilerde oluşması istenen davranış değişikliklerini ölçmeli				
2	Öğrencilerin dersin hedeflerini gerçekleştirmede ne kadar başarılı olduğunu ölçebilmeli				
3	Öğrencilerin neleri bilip neleri bilmediklerini ayırt edebilmeli				
4	Ders konusu ve etkinliklerle testte istenilenler birebir örtüşmeli				

II. TESTİN GENEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 2: Test Planlaması

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Sınavın amacı belirlenmeli				
2	Sınavda ölçülmesi istenilen davranışlar belirlenmeli				
3	Sınavın içereceği konular belirlemeli				
4	Belirtke tablosu hazırlanmalı				
5	Sınav tarihi ayarlanmalı				
6	Sınav süresi belirlenmeli				
7	Puanlama belirlenmeli				
8	Madde tipleri oluşturulmalı				

9	Madde sayısı belirlenmeli				
10	Sınavın ortalama güçlüğü ve madde güçlüklerinin dağılımı saptanmalı				
11	Madde yazma ve seçme işlemi gerçekleştirilmeli				
12	Soruların hazırlanmasında bulunmayan bir öğretmen tarafından ön uygulama yapılmalı				
13	Test düzeni ve çoğaltma sağlanmalı				
14	Sınavı uygulama yöntemi belirlenmeli				
15	Sınav sonuçlarını nasıl kullanılacağı saptanmalı				
16	Testteki sorular daha önce kullanılmamış olmalı				

Tablo 3: Test in Görünüşü

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Giriş sayfasında kimlik bilgileri için yer ayrılmalı				
2	Giriş sayfasında tarih verilmeli				
3	Test okunaklı olmalı				
4	Bölümler açıkça belli olmalı				
5	Her bölümle ilgili değerlendirme kolaylıkla görülebilmeli				
6	Sayfa numarası olmalı				
7	Bölüm sonu ile ilgili bilgi verilmeli				
8	Testin sona erdiği belirtilmeli				

Tablo 4: Yanıtlayan için Yönerge

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Giriş sayfasında sınavın geneli ile ilgili ayrıntılı bir açıklama verilmeli				
2	Giriş sayfasında sınav süresi ile ilgili bilgi verilmeli				

3	Sınavın içeriği açıklanmalı				
4	Testte her bölüm için verilen puan belirtilmeli				
5	Her bölümle ilgili yönerge olmalı				
6	Madde sayısı verilmeli				
7	Her sorunun puan değeri verilmeli				
8	Testin amacı açıklanmalı				
9	Soruların nasıl yanıtlanacağı açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmeli				
10	Yanıtların nasıl işaretleneceği açıklanmalı				
11	Doğru yanıtta emin olunmayan durumla ilgili açıklama yapılmalı				
12	Test araç ve gereçlerin kullanılması hakkında bilgi verilmeli				
13	Öğrencilerin soru sormamaları gerektiği bildirilmeli				
14	Soruların yanıtlanmasına yönelik örnek verilmeli				
15	Sorular anlaşılır olmalı				

Tablo 5: Test İçeriği

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Belirsiz sorulara yer verilmemeli				
2	Yetenekleri doğru ölçmeli				
3	Öğretimin hedeflerine uygun ve paralel olmalı				
4	Bir başka soruda ya da bölümde ipucu bulunmamalı				
5	Farklı soru tekniklerine yer verilmeli				
6	Şans unsuruna yer verilmemeli				
7	Öğrencilerin başarısını ayırt etmeli				

Tablo 6: Uygulanabilirlik

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Uygulanabilir olmalı				
2	Ekonomik olmalı				
3	Süre yeterli olmalı				
4	Değerlendirme kolay olmalı				
5	Değerlendirme nesnel olmalı				

Tablo 7: Testin Uygulanacağı Ortam

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Sınav ortamı uygun olmalı				
2	Kopya olayına olanak verilmemeli				
3	Sessizlik sağlanmalı				
4	Akustik olmalı				
5	Rahat olmalı				

Test Sonuç

Tablo 8: Geçerlik

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Ne ölçülmek isteniyorsa o ölçülmeli				
2	Öğretilmeyen ya da öğrenilmeyen konular test edilmemeli				
3	Öğrenciler test şekline ve test tekniklerine alışkın olmalı				
4	Konuya derste ayrılan süre ile testteki ağırlığı birebir örtüşmeli				
5	Metinler ve görevler derste işlenenlerle benzerlik göstermeli				

Tablo 9: Güvenirlilik

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Test güvenilir olmalı				
2	Puanlayıcı güvenilirliği olmalı				
3	Güvenirliliği sağlamak için soru sayısı yeterli düzeyde artırılmalı				

4	Testler yeterli uzunlukta olmalı				
5	Yanıtların çeşitlenebileceği sorular olmamalı				
6	Öğrencilere çok fazla özgürlük verilmemeli				
7	Uzun yanıt gerektiren sorular sorulmamalı				

Tablo 10 : Değerlendirme

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Puanlama tutarlı olmalı				
2	Nesnel puanlama sağlanmalı.				
3	Ayrıntılı olarak yanıt ve puanlama anahtarı hazırlanmalı				
4	Nesnel yönden zayıf olan sınavlar mümkünse bir başka kişi tarafından puanlanmalı				
5	Puanlaması kolay olmalı				
6	Madde analizi yapılmalı				
7	Standart sapma bulunmalı				
8	Aritmetik ortalama, ortanca, dizi genişliği bulunmalı				

III. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DÖRT BECERİYE DAYANAN TESTİN AYRINTILI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 11: OKUMA

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Metinler iyi seçilmeli				
2	Uzunluk uygun olmalı				
3	Öğrencinin tanışık olduğu metin tipleri yer almalı				

4	Paragraflar, işlenen konulara benzer konuları içermeli				
5	Öznel sorulara fazla yer verilmemeli				
6	Genel bilgi ile yanıtlanacak sorulardan kaçınılmalı				
7	Her bir soru diğerinden bağımsız olmalı				
8	Okuma testlerinde dil bilgisi, yazım hatası, noktalama işaretlerinden not kırılmamalı				
9	Metinler anlaşılır ve okunabilir olmalı				
10	Sorular, okuma becerisi ve okuma alt becerilerini kapsamalı				
11	Derste yer verilen soru tekniklerinden yararlanılmalı				
12	Sorular parçadaki gelişme sırasına göre sorulmalı				
13	Sorular basitten zora doğru verilmeli				
14	Gerekli görüldüğünde paragraf numaraları ve satır numaraları yazılmalı				
15	Soru tiplerinin derste geçtiği oranda dağılımı sağlanmalı				

Tablo 12: YAZMA

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Yönerge verilmeli				
2	Konu anlaşılır bir şekilde açıklanmalı				
3	Yazma türü belirtilmeli				
4	İstenen tür ve tekniğe yabancı olunmamalı				
5	Sorulan soru ile ilgili artalan bilgisine sahip olunmalı				
6	Metin uzunluğu açıklanmalı				
7	Üzerinde değinilmesi istenen noktalar				

	vurgulanmalı				
8	Yazılacak konunun içeriği sınırlandırılmalı				
9	Soru bir ya da bir kaç seçenekli olmalı				
10	Güvenilir ve geçerli bir puanlama olmalı				
11	Puanlayıcılar en az iki kişi olmalı				
12	Puanlama Tüm (holistic) ya da Ayrıntılı (analytic) olmalı				
13	Ayrıntılı Puanlamada Dil bilgisi, Sözcük, Noktalama, Akıcılık, Şekil gibi bölümlere bakılmalı				
14	Puanlama cetveli verilmeli				

Tablo 13: DİNLEME

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Sorunun içeriği açıklanmalı				
2	Sınav başlamadan önce öğrencilerin soruları incelemesi için zaman verilmeli				
3	Öğrenci soruyu takip edebilmeli				
4	Sorular çok uzun olmamalı				
5	Soru sıklığı ayarlanmalı				
6	Derste yapılan çoktan seçmeli, kısa yanıt, boşluk doldurma, bilgi aktarımı, not alma, yazma gibi çeşitli tekniklerden yararlanılmalı				
7	Derste yapılan metinler, tanımlama, tartışma, bilgi, anlatım, karşılıklı konuşma gibi türde olmalı				
8	Konuşucu anlaşılır olmalı				
9	Konuşucunun hızı uygun olmalı				
10	Şive ve aksana dikkat edilmeli				
11	İki ya da daha fazla konuşmacı				

	olduğunda her konuşmacı ayırt edilebilmeli				
12	Dil bilgisi ve heceleme hatalarından not kırılmamalı				
13	Dinlemeyi sağlayacak araçlarda bir sorun bulunmamalı				
14	Sınav bitince kontrol için zaman verilmeli				

Tablo 14 : KONUŞMA

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Öğrencilere ön hazırlık için süre verilmeli				
2	Öğrenci kendini rahat hissetmeli				
3	Bilgi, iletişim, yönetim gibi beceriler test edilmeli				
4	Öğrencilerin artalan bilgisi değerlendirilmemeli				
5	Sunu, tartışma, karşılıklı konuşma, görüşme, anlatım gibi tekniklerden yararlanılmalı				
6	Yeti, aksan, dil bilgisi, sözcük, akıcılık, anlama, iletişim gibi özellikler incelenmeli				
7	Güvenilir ve geçerli bir puanlama olmalı				
8	Mümkünse iki farklı puanlayıcı olmalı				
9	Puanlama cetveli oluşturulmalı				
10	Konuşma esnasında not tutulmamalı veya not verilmemeli				

Tablo 15: DİLBİLGİSİ VE SÖZCÜK TESTİ

		Yetersizdir	Kısmen Yetersizdir	Kısmen Yeterlidir	Yeterlidir
1	Derste öğretilmiş konuları öğrenmeden				

	de yanıtlanabilecek nitelikte olmamalı				
2	Derste işlenecek konuların tümünü içine almalı				
3	Derslerde daha önce yapılan boşluk doldurma, çoktan seçmeli, tamamlama gibi çeşitli teknikler kullanılmalı				
4	Derslerde daha önce yapılan sözcük testi, eş anlamlı, zıt anlamlı, tanımlama, paragraftan uygun sözcüğü bulma gibi çeşitli soru tiplerini içermeli				
5	Sözcükleri test etmede resimlerden yararlanılmalı				
6	Söylemsel düzeyde test edilmeli				
7	Sözcükler birlikte kullanıldıkları diğer sözcüklerle öğretilmeli				
8	Sözcükler o sözcükleri anlamca çağrıştıran sözcüklerle öğretilmeli				